

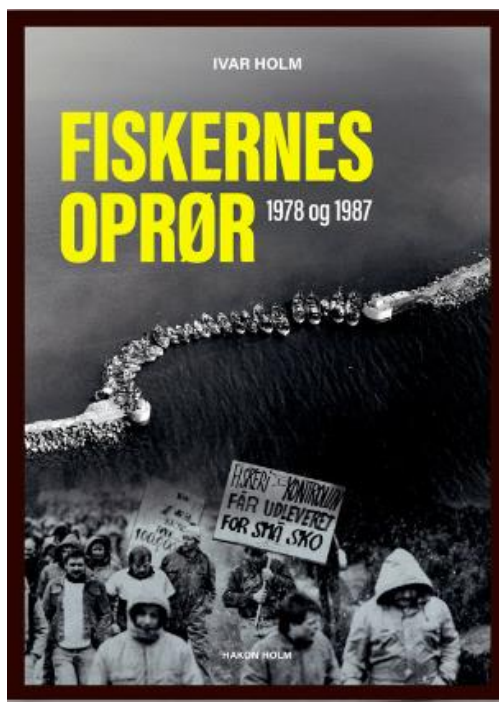
Klemensker Sogns Lokalhistorie.

Nyhedsmail september 2024.

Onsdag den 4. september klokken 19.00 starter efterårets første foredrag.

Ivar Holm fortæller om sin nye bog "Fiskernes oprør 1978 og 1987".

Forfatter Ivar Holm fortæller historien om dengang, da 400 fiskekuttere blokerede Københavns havn, mens 300 kuttere blokerede yderligere 21 havne i Danmark. Det blev de to største fiskeroprør i landet nogensinde

Efterårets program:

2. oktober. Marie og Leif Thøstesens fortæller om deres tid som lærere samt deres engagement i kulturelle projekter på Klemensker Centralskole".
6. november. Aftale endnu ikke på plads.
4. december. Juleafslutning.
-

Mød foreningen i Brugsen.

Fredag den 30. august blev det første arrangement afholdt i Brugsens mødelokale. En god dag, hvor vi efter en lidt langsom start, havde gæster hele eftermiddagen med masser af spørgsmål. Ikke alle spørgsmål kunne besvares, så nu resterer der et stort arbejde med at besvare af disse. Vi håber at interessen fortsætter til de næste møder.

De næste 2 møder er:

Fredag den 13. september fra 14.00 til 17.00

Skoler i sognet.

Fredag den 27. september fra 14.00 til 17.00

Erhverv i sognet.

Vi forbereder emnerne; men spørgsmål om alt andet vedrørende sognet er velkommen. Kan vi ikke svare på spørgsmålene på stående fod, så undersøger vi sagen og vender tilbage. Derudover er man velkommen til at medbringe billeder og andre effekter, der kunne have historisk interesse.

Fondsansøgning.

Vi er i den heldige situation, at Bornholms Brands Fond har bevilget os penge, så vi er i stand til at få nyt inventar i mødelokalet. Dejligt at der er fonde der vil hjælpe os, så vi kan skabe gode vilkår for vores medlemmer og vores fortsatte arbejde med at bevare vores fælles fortid i sognet.

Nye arkivalier.

Fra **Birgith Olsen**, datter af bager Hartvig Poulsen, har vi modtaget et billede af bager Hartvig Poulsen, samt en pose fra bageriet fra perioden hvor telefonnummeret er så enkelt som "23".

Fra **Bjarne Reimer** har vi modtaget 2 luftfotos af Murehus og Egelund (København).

Murehus.

Egelund, også kaldet København.

Fra Lise Hansen, Skruppekrak 3, har vi modtaget 3 billeder med avisudklip der var klæbet op på bjælkerne i huset. Billederne er fra "Bornholms Avis og Amts-Tidende", dateret "Onsdag Aften den 24. Maj 1911". Sjovt at se annoncen fra 1911 på sko og støvler for 3,75 – 5,85; men det har jo nok været mange penge den gang.

Læsere, som maatte ønske at købe af vort bekendte, prima, gode og billige Fodtøj til Pints an, bedes indsende Bestilling inden 26. ds. paa Grund af den stærke Efterspørgsel.

Dames Damestøvler 4,95,
sorte sort Chocreaux
Lak og Of. Hæl

Leath, brunt Skind 5,25.

Dames Hevrestøvler 5,95,
sorte sort Chocreaux
Lak og Of. Hæl

sorte sort Skind 6,30.

Dames Damestøvler 4,50,
sorte sort Skind
Of. Hæl

sorte sort Skind 3,75.

Klæd. Derby 4,50
Lak og Of. Hæl

sorte sort Skind 5,85

Opgiv det Nr., De bruger, og

Skotøjsfabriken, Aaboulevard 64, København N.
(Alle pr. Effekten. Hæd ikke passer ombyttes.)

Det er en Kædsgerning,

at der altid spares Penge ved at købe i en **Specialforretning**; gør derfor Deres Indkøb af Kaffe, The, Chokolade, Kakao, Biscuits, Konserver, friske og tørrede Frugter i

Rønne Kaffe-Magasin, Viggo Glistrup

Færdigsyede Herreklæder.

Fleire Hundrede Klædninger er altid paa Lager, moderne Habitter, smukke Yagt-Klud, Kamgarn, Satin og Buckskin til 10--12--14--16,50--18--19--20--21--24--25--28--30--32--34--35--38 og 40 Kr. pr. Hæd.

Klædninger leveres efter Maal uden Prisforhøjele. Fuld stændig Garanti for flot Snit og Pasning.

Sommer-Frakker.

Gummi-Frakker, et stort Parti opkøbt langt under almindelig Værdi sælges for 20 Kr. Enestaaende billigt. Dygtigt Import fra engelske og tyske Fabrikker. Sidste Nyheder.

Hatte, Huer og Kasketter.

Sidste Nyheder! Største Udvalg!

Kravetøj, Manchetskjorter, Natskjorter, Slips og Humbug.

== Nyeste Nyt! ==

Arbejdstøj

af mine bekendte stærke Kvaliteter til de sædvanlige billige Priser. **Egte svenske Hølskins-Benklæder**, meget stærke. Stærke Arbejdsbenklæder fra 2 Kr., Bluser under 1,50, blaastrubede Skjorter 1,25--1,50--1,65. Enestaaende billigt.

Sportsskjorter, Bælter, Bælteveste.

Største Udvalg paa Bornholm. Reelle Varer købes altid billigst hos

Forhandling
af Et Par Aars Gode Erfaring
The.
Alfred Glistrup.
Telef. 70

Nu gælder det
at købe den bedste, dyreste og mest velsmagende Kaffe. Vi kaber derfor

Viggo Glistrup,
Rønne Kaffe-Magasin.
673

Chokolade,
1ste Kvalitet fra 60 Ctr. pr. Pund

Erna,
garanteret ren og usaltet,
150--160--200

Andr. Røvig.

KUCA
Plantemargarine
anbefaler sig selv
ved Brugen.

København's Margarinefabrik

Annoncer fra 1911.

Hvad der dukker op i gamle aviser.

Nedenstående annonce er fra Bornholms Tidende i 1953. Hvis man omregner 31.200 kr., svarer det til ca. 600.000 kr. i dag.

Omregneren der er brugt kan findes på: <https://www.thuejk.dk/inflation.html>.

På linket kan man omregne priser fra 1900 til 2023.

Udbetaling på de 1600 – 1700 kr. virker som et utroligt lavt beløb; men en 100 kr. seddel i 1953 svarer i dag til godt 2000 kr.

KLEMENSKER

Paa »Lundshøjs« Jord opføres med forventet Kommune-garanti Huse efter samme Planer som »Aavangens« (Louisenhøj) i Rønne.

Pris efter Type: 31,300 — 33,300 med kontant Udbetaling:
ca. 1600—1700 Kr.

Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til

Bygmester Henning Larsen,

Klemensker . Telefon 187

Skolevæsenet i Klemensker.

Nedenstående er "klippet" fra Bornholmske Samlingers udgivelse om "Bornholmernes Folkeskoler". Bogen er meget interessant; men indeholder desværre ikke meget om Klemenskers skolevæsen. Bogen findes og kan lånes på Bornholms Centralbibliotek.

1901 - Klemensker Søndre Skole på Centralvej (1850 – 1927).

Christian Henriches Opdal, der var præst i Klemensker fra 1736 indtil hans død i 1741, udfærdigede den 8. juli 1739 en liste over samtlige børn over seks år og alle ugifte personer i sognet. Hans indberetning til provsten giver et udmærket indblik i bornholmernes læsefærdigheder. Formålet var dobbelt: Dels at undersøge børns læsefærdighed og dels at undersøge deres kristendomskundskaber. Listen omfatter 428 personer i alderen fra seks år og opefter. 328 er under 20 år gamle og den ældste er over 50 år. Præsten har angivet hvorfor nogen ikke kunne læse eller læste dårligt.

- 15% (65 personer) kunne ikke læse, heraf otte som bedømtes som dumme, tåbelige eller havde ingen fornuft.
- 15% (65) fik betegnelsen at de læste »slet« eller »kender bogstaverne«
- Hovedsagelig børn fra 16 år og Opefter. Denne gruppe var dårlige læsere og ville sandsynligvis aldrig lære det eller efterhånden glemme deres kundskaber.
- 19% (82) kan »ABC/kender bogstaverne/staver/begyndt at læse/ikke tydeligt« (hovedsagelig 6-12årige børn).

- 18% (78) læste »kendeligt/nogenledes/noget/kan læse.
- 32% (138) læste »temmelig/temmelig vel/tydelig/vel«

1954 - Klemensker Nordre Skole på Bolbyvej (opført 1858)

49 noteredes som fattige, hvilket ikke betød manglende læsefærdighed. Der var ingen forskel mellem kønnenes læsefærdighed og faktisk var pigerne en smule bedre læsere end drengene, da 74 af de i alt 138 gode læsere var piger. I blandt de dårligste var 34 af 65 piger. Det er bemærkelsesværdigt at Ellen Pedersdatter, der ellers var »tåbelig og sanseløs«, kunne læse. Præsten noterede ved 30 af børnene med ringe læsekundskab, at det skyldtes forældrene. Børnene »bliver iche tilholdt at lære«, »iche holdt til at lære af Forældrene« eller »forsømmes af Forældrene«

Desværre er denne liste den eneste kendte oversigt med tilsvarende oplysningen Hvis statistikken er dækkende, så kunne 70% af bornholmerne læse, 15% var svage læsere og kun 15% var helt uden denne færdighed,

Et af de få billeder der eksisterer af den gamle Klemens Kirke.

Klemens Kirke der som den først kirke på Bornholm blev revet ned i 1881.

Husk: Vi vil gerne være sidste stop før BOFA, så hjælp os med at indsamle alt af historisk værdi, inden det går tabt.

Alle aktiviteter foregår på den nu lukkede Klemensker Skoles lokaler i den lave bygning på Stadionvej.

[Klik her for at se adressen på Google Maps:](#)

Foreningen kan kontaktes på:

Info generelt
Formand og arkivleder
Kasserer/Web/Facebook

Hans Aage Jeppsen
Carsten Ruud Thomsen

info@klem-lokalarkiv.dk
hans@klem-lokalarkiv.dk
crt@klem-lokalarkiv.dk

[Foreningens hjemmeside](#)

[Foreningens Facebook side](#)